

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/423/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

291/2012. (VIII. 22.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. június 7-én előterjesztett **panaszát** a 2012. augusztus 22-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos a Testület elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványán 2012. június 7-én terjesztette elő panaszát, amelyet 2012. június 11-én, postai úton, aláírásával ellátva is megerősített.

Beadványában a panaszos leírja, hogy 2012. június 6-án este 19 óra 15 perckor horgászni ment az sz.-i Tisza-Zagyva torkolathoz másodmagával. Horgászás közben figyelt fel arra, hogy egy másik horgász egy kb. 5 éves kisfiúval a pontyívási tilalom idején egy közel 1-1,5 kg-os pontyot fāraszt. Megkérdezte tőle, hogy vissza fogja-e engedni a halat, tekintettel arra, hogy tilalom van, amire azt a választ kapta, hogy a megkérdezett tisztában van vele, de ennek ellenére a halat haza szāndékozik vinni. A választ hallva a panaszos értesítette a halórt, aki azt ígérte, hogy hívja a szolnoki vízrendészetet. Kb. 13 perc múlva a panaszos ismét hívta a halórt, mivel addig semmilyen intézkedés nem történt, majd a hívást kis idő elteltével megismételte, de a halór a telefont nem vette fel. A panaszos végül egy ismerősének

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

telefonált, aki odaszólt a vízrendészetre, de sajnos már nem volt ügyeletben senki sem. A panaszos megjegyzi, hogy eközben a másik horgász már a harmadik pontyot fārasztotta.

Mindezeket követően, 19 óra 59 perckor a panaszos felhívta a 107-es segélyhívó telefonszámot. A bejelentést a Szolnoki Rendőrkapitányság ügyeletes fogadta, akinek a panaszos előadta a problémáját, majd azzal összefüggésben intézkedést kért. Az ügyeletes az az választ kapta, hogy egyelőre nem tudnak járórt küldeni, de amint van szabad kolléga, azonnal indulnak.

Hamarosan megjelent a parton barátnője kíséretében a panaszos egyik barátja, aki szintén horgász. A panaszos elmesélte neki a történetet, majd kb. 5 perc elteltével a barátja kíséretében odament a horgászhoz, aki a tilalom ellenére kifogta a halakat, felhívták a figyelmét az érvényben lévő tiltásra, és megkérték, hogy engedje vissza a zsákmányt, különben értesítik a hatóságokat. A horgász válaszul azt kérte a panaszostól, hogy nézze el neki, amit tett, és hadd vigye haza a halakat. A panaszos ezt követően „horgászjogaival élve cselekedett”, mire a horgász visszadobta a pontyokat.

A történetet követően a panaszos visszatért a horgász helyére a barátjával együtt, ahol ott tartózkodott mindkettőjük barátnője is, akik ennek köszönhetően szem- és fūltanúi voltak az ezt követő, felhāborító eseményeknek.

A horgász ugyanis, aki a halakat végül visszaengedte, sértve érezte magát, és a panaszost társaival együtt életveszélyesen megfenyegette. Azt mondta: „Holnap este gyere le egyedül, én is lejövök harmad-, negyed- vagy ötödmagammal, és meglátjuk, kinek lesz nagyobb pofája.” Miután a férfi feldúltan visszament a kerékpárjához, azt mondta a kisfiának, keresse meg a kést, mert vissza szāndékozik menni a panaszoshoz és barátaihoz, hogy mellkason szúrja a panaszost. Ezután a horgász valóban visszatért, de kés nélkül, majd azzal fenyegette meg a panaszost, hogy tudón rúgja, leszakítja a fejét, és „beleveri” a Tiszába. Ezt követően ismét visszament a kerékpárjához, ahonnan visszaszólt a panaszosnak, hogy menjen fel, és egy az egyben rendezik a problémájukat, ha azonban a panaszos nem megy, meg fogja várni, és akkor meg fogja szurkálni. Közben a férfi elindult a vízparton felfelé a gātra.

A panaszos összepakolta a dolgait, és miután a férfi fenyegetését végighallgatta, újra felhívta a 107-es segélyhívó telefonszámot. Erre 20 óra 16 perckor került sor. A hívást megint az ügyeletes fogadta, akinek a panaszos előadta, hogy életveszélyesen megfenyegette egy illető, aki éppen elhagyja a vízpartot. Mivel azt is megígérte a férfi, hogy megvárja, a panaszos rendőri segítséget kért, tartott ugyanis attól, hogy a dühös horgász beváltja, amit ígért. A rendőr visszakérdezett, hogy távozóban van-e a fenyegető személy, amire a panaszos igenlő választ adott, amit hallva a rendőr azt tanácsolta a panaszosnak, hogy ha látja távozni a fenyegetőzőt, akkor menjen el ő is a helyszínről, majd letette a telefont.

A panaszos és társai végül, mivel nem kaptak megfelelő segítséget a rendőrségtől, félve és megijedve, hogy mi várhat rájuk, elindultak az autó felé. Közben látták a fenyegetőzőt, aki kellő távolságra volt tőlünk, így biztonságban elérték az autót, amivel gyorsan el is hagyták a helyszínt. A panaszos utal rá, hogy a történeteket másik két horgász is látta és hallotta.

A fentiek alapján a panaszos panasszal kíván élni a rendőrség ellen, mivel feljelentést szeretett volna tenni tanúk előtt azon személy ellen, aki életveszélyesen megfenyegette, de

többszöri bejelentését követően sem kapott rendőri segítséget, pedig az események befejezéséig minimum 20 perc telt el az 107-es telefonszám első tárcsázása után. Úgy érzi, veszélyben voltak a helyszínen és azt követően is, mivel a férfi azzal fenyegetőzött, hogy ha akárhol meglátja őket, pórul járnak. Ezek után hogyan merjen bárhová is elmenni a panaszos, hiszen amikor szüksége volt rá, nem kapott rendőri segítséget. Azóta is tart attól, hogy a férfi valóban rátámad valahol. Aggódik barátnője testi épsége miatt is, aki egy esetleges támadásnál szintén jelen lehet továbbá, félti családját és barátai testi épségét is. Nem tudja, kire számíthat veszélyhelyzetben, mert a tapasztalatai azt mutatják, hogy a rendőrségre nem.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) F. J. r. ezredes, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője válaszelevelében nyújtott tájékoztatást a sérelmezett eseményekkel összefüggésben. A levél szerint a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság Központi Ügyelete látja el a megyei ügyeletet, a Szolnoki Rendőrkapitányság és a Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság ügyeleti feladatait. Ott egy időben 1 fő ügyeletvezető, 1 fő főügyeletes és 1 fő közalkalmazott lát el szolgálatot. A közalkalmazott a főügyeletesi feladatokat ellátó rendőr munkáját segíti: veszi a segélykérő telefonon érkező hívásokat, amelyeket értékel, és amennyiben szükséges, továbbadja az ügyeletvezetőnek vagy a főügyeletesnek. Ezt a feladatmegosztást a rendőrség azért alakította ki, mert rendkívül nagy az ügyeletesek leterheltsége, továbbá, mert a segélyhívó telefonon rendszeresen érkeznek olyan bejelentések, amely nem segélykérésre, vagy jogsértésre irányulnak (pl.: tájékoztatás-kérés, viccelődés, obszcén szavak bemozdása stb.). Ezzel a megoldással nem jelent szükségtelenül nagy terhet az ügyeletesi munka ellátása. Az ügyeleti szolgálatot segítő közalkalmazottak felkészültek, birtokában vannak a megfelelő ismereteknek és felelősen látják el feladataikat.

A panaszlevében leírt eset körülményei kapcsán megállapítható volt, hogy azzal kapcsolatban a Központi Ügyeletre a halórtól nem érkezett bejelentés.

A panaszos 2012. június 6-án két alkalommal tett bejelentést a Központi Ügyeletre. Első alkalommal 19 óra 59 perckor arról, hogy Sz. belterületén, a Tisza és a Zagyva folyók torkolatánál egy, a horgászati tilalmat megszegő horgász a kifogott halakat el kívánja vinni, azokat nem hajlandó visszadobni. Hozzátette a panaszos, hogy az esetet jelezte a halórnek, de azt követően nem történt semmi. Kérte, hogy az ügyeletes küldjön járőrt, és dobassák vissza a halakat a vízbe. A bejelentést fogadó ügyeletes tájékoztatta a panaszost, hogy csak később tud járőrt küldeni a helyszínre, mert a szolgálatosok egyéb feladatot látnak el. Tájékoztatta továbbá, hogy a halór nem tett azonos eseményről bejelentést, de az nem is kötelessége.

Második bejelentését a panaszos 2012. június 6-án 20 óra 12 perckor tette meg a 107-es segélykérő telefonon. A bejelentés arról szólt, hogy egy, a közelben tartózkodó, de számára ismeretlen horgász több olyan halat fogott, amelyekre az adott időben tilalom vonatkozott. Ezt a panaszos rossz néven vette, és a halakat visszadobta a vízbe. Az ismeretlen személy azonban felindultságában megfenyegette megkéseléssel és megveréssel, verekedésre hívta föl, majd a telefonhívás közben a helyszínt elhagyta.

A bejelentést a rendőrségen a több munkafolyamatot ellátó ügyviteli alkalmazott fogadta. Azt tanácsolta a bejelentőnek, hogy amennyiben a fenyegetőző személy elhagyta a helyszínt, ő is távozzon egy másik irányba, elkerülve azzal a további nézeteltérést. Ezt a bejelentő „kételkedve”, de tudomásul vette.

A levél utal rá, hogy az érintett közalkalmazott munkaköri leírása alapján rendszerint több munkafolyamatot is ellát, így például azt, hogy fogadja a 112-es, és adott esetben a 107-es segélyhívó számra érkező hívásokat. A hívásokkal kapcsolatban elsőként tisztázza az illetékességet és a hatáskört, majd átkapcsolja a telefonálót az eljárni jogosult szervnek, amely lehet a katasztrófavédelem, a mentőszolgálat, a tűzoltóság vagy lehetnek rendőrkapitányságok ügyeletei is. A bejelentésekkel kapcsolatban önálló intézkedést nem foganatosíthat. Súlyos bűncselekmény vagy halálos baleset bejelentése esetén azonnal átadja a bejelentőt az ügyeletvezetőnek vagy a főügyeletnek.

A konkrét esetben rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt, hogy a panaszos első bejelentésének tartalma alapján a rendőrség nem volt köteles soron kívüli intézkedést foganatosítani. A második bejelentés idején mindkét ügyeletes tiszt intézkedett, ezért a hívást a közalkalmazott fogadta, és azt nem is tudta átadni az ügyeleteseknek. Később pedig, a folyamatosan beérkező hívások miatt, feledékenységéből nem tájékoztatta az ügyeletvezetőt arról, hogy a panaszos korábban milyen tartalmú bejelentést tett. Az ügyeletes tiszteknek tehát nem volt tudomásuk a panaszos által ismételt, a korábitól eltérő tartalommal tett bejelentésről, így a r. ezredes megállapítása szerint azzal összefüggésben intézkedési kötelezettségük sem keletkezett.

A közalkalmazottnak munkaköri leírása alapján írásban rögzítenie kellett volna a panaszos adatait, bejelentésének tartalmát, majd amikor valamelyik ügyeletes tiszt felszabadult, tájékoztatni kellett volna a bejelentés tartalmáról, hogy azt értékelni tudja, és a szükséges intézkedéseket megtehesse. Mindez azonban kétségtelenül elmaradt.

A r. ezredes így arra a megállapításra jutott, hogy a közalkalmazott azzal, hogy az általa fogadott bejelentésről nem tájékoztatta az ügyeleteseket, megszegte munkaköri feladatát. Vele szemben az általa elkövetett mulasztás miatt fegyelemi eljárás megindításáról rendelkezett.

A r. ezredes utal rá, hogy a panasz kivizsgálására az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. tv. 141-143. §-ai alapján került sor. A panaszlevélben leírt szabálysértés miatt megküldte továbbá a szabálysértési eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Szolnoki Rendőrkapitánysághoz a panaszlevél másolatát, a kivizsgálás eredményéről továbbá a panaszost tájékoztatta.

2) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszos bejelentéseiről készített hangfelvételeket.

Az első, 19 óra 59 perckor tett bejelentésről készített felvételen hallható, hogy a panaszos elmondja, azért kér rendőri intézkedést, mert a fennálló tilalom ellenére egy horgász pontyokat fog ki, amiket haza is kíván vinni. A panaszos kéri, hogy a rendőrök legalább dobassák vissza az érintettel a halakat. A kezelő kérdésére a panaszos elmondja, hogy

pontosan hol van, és leírást ad a kifogásolt magatartást tanúsító horgászról. A rendőr válaszul elmondja, hogy küldeni fogja a járőröket, de nem tudja, mikor fognak odaérni, mert egyelőre nem tud járőrt küldeni. A panaszos hozzáteszi, hogy kb. háromnegyed órája jelentette az esetet a halórnek is, de nem történt semmi. A rendőr elmondja, hogy erről nem tehetnek, mert a halőrök nem tartoznak a rendőrséghez, de amint tud, küld embert.

A második, 20 óra 12 perctől tett bejelentésről rögzített felvételen hallható, hogy a panaszos a kezelőnek elmondja, az imént fenyegették meg életveszélyesen, mert egy férfival visszadobattott három halat. A kezelő kérdésére a panaszos elmondja, hogy hol tartózkodik, majd hozzáteszi, hogy a fenyegetőző személyek épp távozóban vannak. A kezelő azt tanácsolja a panaszosnak, hogy ha az előbbieket maguktól elmennek, ő is hagyja el a helyszínt. A panaszos előbb nem elégszik meg a válasszal, mondani kezdene valamit, de a rendőr megismétli a javaslatot, amit végül a panaszos megfogad, majd elköszön.

III.

A Testület a panaszbeadvány kapcsán mindenekelőtt hatáskörének vizsgálatát végezte el, tekintettel arra, hogy a panaszos második bejelentését egy rendőrségen foglalkoztatott közalkalmazott fogadta.

A Testület hatáskörét a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Noha az Rtv. 4. § (3) bekezdése szerint az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv személyi állománya hivatásos állományú rendőrökből, kormánytisztviselőkből, közalkalmazottakból, valamint a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény hatálya alá tartozó munkavállalókból állhat, a Testület hatásköre csak az Rtv. IV.-VI. fejezeteiben szabályozott rendőri intézkedések vizsgálatára terjed ki, amely rendelkezések a fent utalt felsorolásból csupán a rendőrökre nézve tartalmazznak előírásokat, a személyi állomány többi tagjára nem.

A Testület ennek ellenére – figyelemmel a 304/2009. (X. 14.) számú állásfoglalásában kifejtettekre – indokoltnak tartotta, hogy a sérelmezett események értékelését elvégezze. A hatáskörére irányadó szabályok szerint ugyanis adott panasz kapcsán a Testületnek azt kell vizsgálnia, hogy a panaszos szenvedett-e alapjogsérelmet a rendőri intézkedés (kötelezettségsértés vagy mulasztás) során, és nem feladata annak vizsgálata, hogy a rendőrségen belül pontosan kik és milyen mértékben felelősek az alapjogsértő helyzet kialakulásáért.

Jelen esetben ezért úgy ítélte meg, hogy amikor a panaszos a segélyhívó számon rendőri intézkedést kért, akkor nem személy szerint a közalkalmazottként foglalkoztatott ügyviteli alkalmazottól, hanem a rendőrségtől, mint közhatalmat gyakorló szervezettől várta a választ. A panaszosnak ugyanis a Testület álláspontja szerint nem kell azzal tisztában lennie, hogy az a szerv, amelyhez ő segítségért fordul, milyen módon szervezi a belső munkáját, kit milyen jogviszony keretében alkalmaz, és az adott jogviszonyra milyen jogszabályi és belső

iránymutatók vonatkoznak. A panaszos jogos igénye az volt, hogy amennyiben ő – rendőri intézkedést szükségessé tévő módon – segítségre, felvilágosításra szorul, azt megkapja a rendőrségtől, vagy a szerv képviselőjében vele szemben közvetlenül fellépő személytől.

A Testület ezért megállapította hatáskörét a panaszos által kifogásolt rendőrségi mulasztás vizsgálatára.

IV.

A fentiek alapján a Testület– figyelemmel az intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panasz eljárás keretében azt vizsgálta, hogy a panaszos 2012. június 6-án tett telefonos bejelentései keletkeztettek-e intézkedési kötelezettséget a rendőrség oldalán, és amennyiben igen, azt a rendőrség megfelelően teljesítette-e.

A Testület a panasz eljárás során arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosoknak Magyarország Alaptörvénye a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a 19 óra 59 perckor tett bejelentést értékelte.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos első alkalommal arról számolt be, hogy Sz. belterületén, a Tisza és a Zagyva folyók torkolatánál egy, a horgászati tilalmat megszegő horgász a kifogott halakat el kívánja vinni, azokat nem hajlandó visszacobni. Hozzátette a panaszos, hogy az esetet jelezte a halőrnek, de azt követően nem történt semmi. Kérte, hogy az ügyeletes küldjön járőrt, és dobassák vissza a halakat a vízbe. A bejelentést fogadó ügyeletes tájékoztatta a panaszost, hogy csak később tud járőrt küldeni a helyszínre, mert a szolgálatosok egyéb feladatot látnak el. A bejelentésről rögzített hangfelvétel a rendőrség tájékoztatását megerősíti.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény rendelkezései közül az esettel összefüggésben az alábbiak említése szükséges. A 38. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a hal és élőhelyének védelme érdekében a miniszter rendeletben határozza meg – egyebek mellett – a természetvédelemért felelős miniszter egyetértésével azt a naptári időszakot és azt az egyes halfajt, amelynek egyedét tilos kifogni (halászati tilalmi idő). A 40. § értelmében a fogási tilalom alá tartozó vagy jogszabályban, illetve hatósági határozatban megjelölt fogási méretnél kisebb hal vagy más víziállat fogása esetén a halat, illetve a víziállatot a vízbe kíméletesen vissza kell helyezni. A 48. § (2) bekezdésének g) pontja szerint a halászati hatóság hatósági feladatainak ellátása során a halászati jog hasznosításával összefüggő jogszabálysértés észlelése esetén eljár, illetőleg az illetékes hatóságnál eljárást kezdeményez. Ezen túl az 50. § (1) bekezdése mondja ki, hogy a halászati hatóság halvédelmi bírságot szab

ki a törvény által nem megengedett módon vagy tilalmi időben halászó vagy horgászó személlyel szemben, és a (3) bekezdés határozza meg, hogy a halvédelmi bírság mértéke a törvény által meg nem engedett módon vagy tilalmi időben való halászat vagy horgászat esetén 10 000-500 000 forint.

A Testület utal a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 1. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezésre, amelynek értelmében szabálysértés az a törvény által büntetni rendelt tevékenység vagy mulasztás, amely veszélyes a társadalomra.

A hivatkozott rendelkezések alapján a konkrét esetben megállapítható volt, hogy a panaszos olyan magatartásról tett a rendőrségen bejelentést, amely jogellenes cselekmény, halvédelmi szabálysértés elkövetésének a gyanúját vetette fel.

Egy szabálysértés elkövetése pedig – ahogy azt a Testület számos korábbi állásfoglalásában is megfogalmazta már – nyilvánvalóan olyan cselekménynek tekinthető, amely sérti a közbiztonságot vagy a közrendet, tehát a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztet.

A konkrét események kapcsán megállapítható volt tehát, hogy a panaszos bejelentése a rendőrség oldalán egyértelműen intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

2) Mivel az első hívást követően mintegy bő 10 perccel, és azt megelőzően, hogy az első bejelentés alapján rendőri intézkedés vette volna a helyszínen kezdetét, a panaszos újabb bejelentést tett, a Testület ezen második bejelentéssel összefüggésben is megvizsgálta a rendőrség intézkedési kötelezettségét. A panaszos a rendőröknek – a felek egybehangzó állítása szerint – ez alkalommal arról számolt be, hogy a tilalmat megsértő személy életveszélyesen megfenyegette.

A bejelentéssel összefüggő intézkedési kötelezettség vizsgálatakor az Rtv. idézett 13. §-án túl a Testület figyelemmel volt a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176/A. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. A hivatkozott jogszabályhely értelmében az, aki félelemkeltés céljából a) mást vagy rá tekintettel hozzátartozóját személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetésével megfenyeget, vagy b) annak a látszatnak a keltésére törekszik, hogy a sértett vagy hozzátartozója életét, testi épségét vagy egészségét sértő vagy veszélyeztető esemény következik be, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A Testület a fentiek alapján kétséget kizáróan megállapíthatónak ítélte, hogy a panaszos a sérelmére elkövetett olyan cselekményről tett a második alkalommal bejelentést, amely bűncselekmény elkövetésének a gyanúját vetette fel, így a rendőrség oldalán egyértelműen intézkedési kötelezettséget generált.

A Testület ezért a második bejelentés kapcsán is arra a következtetésre jutott, hogy az a rendőrség oldalán egyértelműen intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

3) Mivel tehát egyértelműen megállapítható volt, hogy a panaszos bejelentései alapján a rendőrség köteles volt intézkedést kezdeményezni, a Testület a panaszeljáráásban azt is megvizsgálta, hogy ezen kötelességének a rendőrség megfelelően eleget tett-e.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos két bejelentése közötti időben nem zajlott rendőri intézkedés a panaszos által megjelölt helyszínen, és az ügyeletes már a panaszostól is türelmet kért, mert a járőrök egyéb szolgálati feladatot láttak el, és csak később tudta őket a bejelentés szerinti helyszínre kiküldeni. Megjegyzi a rendőrségi válasz azt is, hogy a panaszos első bejelentésének tartalma alapján nem volt indokolt az azonnali rendőri beavatkozás. A panaszos második bejelentését a rendőrségen az ügyviteli alkalmazott fogadta, aki a munkavégzés során – munkaköri leírása alapján – rendszerint több munkafolyamatot is ellát, így például fogadja a 112-es, és adott esetben a 107-es segélyhívó számra érkező hívásokat. A közalkalmazott feladatai kapcsán a rendőrségi tájékoztatás rögzíti, hogy a hívásokkal kapcsolatban elsőként tisztázni kell az illetékességet és a hatáskört, majd átkapcsolja a telefonálót az eljárni jogosult szervnek, amely lehet a katasztrófavédelem, a mentőszolgálat, a tűzoltóság vagy lehetnek rendőrkapitányságok ügyeletei is. A bejelentésekkel kapcsolatban önálló intézkedést nem foganatosíthat, súlyos bűncselekmény vagy halálos baleset bejelentése esetén pedig azonnal átadja a bejelentőt az ügyeletvezetőnek vagy a főügyeletesnek. A konkrét esetben rendelkezésre álló adatok alapján az is megállapítható volt, hogy a második bejelentés idején mindkét ügyeletes tiszt intézkedett, ezért a hívást a közalkalmazott nem tudta átadni az ügyeleteseknek. Később pedig, a folyamatosan beérkező hívások miatt, feledékenységéből nem tájékoztatta az ügyeletvezetőt arról, hogy a panaszos korábban milyen tartalmú bejelentést tett. Az ügyeletes tisztnek tehát nem volt tudomásuk a panaszos által ismételt, a korábbitól eltérő tartalommal tett bejelentésről. A közalkalmazottnak munkaköri leírása alapján írásban rögzítenie kellett volna a panaszos adatait, bejelentésének tartalmát, majd amikor valamelyik ügyeletes tiszt felszabadult, tájékoztatni kellett volna a bejelentés tartalmáról, hogy azt értékelni tudja, és a szükséges intézkedéseket megtehesse. Mindez azonban kétségtelenül elmaradt.

A felek előadását a Testület az eljárás ezen pontján is az Rtv. 13. §-ában foglalt előírást alapul véve értékelte. E körben a Testület utal számos korábbi állásfoglalásában is rögzített azon gyakorlatára, miszerint az intézkedési kötelezettség megfelelő teljesítésének körében csak akkor állapít meg alapjogsértést, ha a rendőrség kirívó mulasztást követ el, azaz olyan intézkedést mulaszt el, amely az adott helyzetben nyilvánvalóan szükséges és/vagy amelyet az adott helyzetre a belső rendőrségi normák kógens módon előírnak.

Ezen túlmenően a Testület utal arra a 28/2008. (VII. 9.) számú állásfoglalásában is kifejtett elvre, amely szerint a rendőri mulasztások megítélésekor a panaszos személyes érintettségét is figyelembe kell venni. Hivatkozott állásfoglalásban a Testület kifejtette, hogy a rendőr intézkedési kötelezettségének teljesítését a jogbiztonság elvének és ezzel összefüggésben a személyek tisztességes eljáráshoz fűződő jogának kontextusában kell vizsgálni. A tisztességes eljáráshoz fűződő jogban ugyanis egyértelműen benne foglaltatik, hogy az állampolgárok jogainak és érdekeinek védelmében az erre jogosult és kötelezett szervek a jogszabályokban lefektetett előírásoknak megfelelően fellépnek.

A jogszabályban rögzített intézkedési kötelezettség a tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadóan megkívánja, hogy a jogszabályok előírásainak betartását az erre kijelölt hatóságok figyelemmel kísérik, kontrollálják, továbbá a jogsértő cselekményeket megfelelően szankcionálják. Így ha egy állampolgár a jogszabályok megsértését észleli, ezen alapvető jogára tekintettel is lehetősége kell, hogy legyen arra, hogy a helyzet orvoslása, a sérelem

kiküszöbölése céljából a megfelelő hatóságokhoz forduljon, és a szükséges intézkedések megtételben bízjon. Bármely személy joggal várhatja el, hogy bejelentése nyomán a rendőrség intézkedéseket tegyen valamely, a bejelentésben foglalt szabálysértés felderítésére és – ha a bejelentés megalapozott – szankcionálására.

Mindazonáltal a Testület eljárásnak előfeltétele valamely alapvető jog bizonyos szintet elérő, csekély mértéket meghaladó sérelme, vizsgálni kell ezért azt, hogy a bejelentett szabálysértés a bejelentő valamely alapvetőjogát kellően közvetlen módon érinti-e. Amennyiben igen, úgy értelemszerűen lehetőség nyílik a Testület vizsgálatának kezdeményezésére, ha viszont nem, úgy az Rtv. 92. § (2) bekezdése alapján – olyan személyként, akinek a mulasztás jogos érdekét érintette – az intézkedést foganatosító rendőri szervhez fordulhat panasszal az érintett.

E mérce alapján a konkrét esetben eltér egymástól az első és a második bejelentéssel kapcsolatos rendőrségi tevékenység, illetve mulasztás megítélése.

Míg az első bejelentés olyan – halászati – szabálysértésre vonatkozott, amely a panaszos alapvető jogát közvetlenül nem érintette, és ezért annak elbírálására nem a Testület a megfelelő hatáskörrel rendelkező szerv, addig a második bejelentés a panaszossal szemben elkövetett – a szabadság és az emberi méltóság elleni bűncselekmények körébe tartozó – vétség elkövetésére vonatkozott.

Ebben a kontextusban azt, hogy a rendőrség a második hívást követően sem jelent meg a sérelmezett események helyszínén, a Testület a panaszost kellően közvetlen módon érintő jogsértéssel összefüggésben elkövetett mulasztásnak ítélte, és azzal összefüggésben indokoltnak tartott alapjogsértést megállapítani.

A jogsértés súlyát tovább fokozta a Testület megítélése szerint, hogy a tényleges intézkedés elmaradásában közrejátszott az a körülmény is, hogy a hívást fogadó közalkalmazott nem rögzítette a bejelentést, és arról nem nyújtott tájékoztatást az ügyelteseknek.

A rendőri mulasztást az sem menti ki, hogy a szolgálatban lévő rendőrök az első bejelentés idején egyéb feladatokat láttak el, illetve, hogy a második bejelentés rögzítésére a hívást fogadó közalkalmazott leterheltsége miatt nem került sor. Ahogyan arra a Testület korábbi – például 304/2009. (X. 14.) számú – állásfoglalásában is utalt, a rendőrség nem hivatkozhat alappal saját leterheltségére, munkaszervezési nehézségeire az állampolgárok alapvető jogaival összefüggő kötelezettségei elmulasztásának kimentésére során. Az állam intézményvédelmi kötelezettsége azt jelenti, hogy az állami szerveknek nem csupán tartózkodniuk kell egyes alapjogok megsértéséről, indokolatlan korlátozásától, hanem pozitív kötelezettségük áll fent arra nézve, hogy e jogok zavartalan gyakorlását harmadik személyekkel szemben is biztosítsák. Az Rtv. 2. § (1) bekezdése ezzel az elvvel összhangban rögzíti, hogy „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”. A bejelentés tudomásul vételét követően tehát a rendőrségnek haladéktalan intézkedési kötelezettsége keletkezett a második hívás alapján, amelyben a panaszos a testi épségét érintő fenyegetésről számolt be.

Minderre tekintettel a Testület a rendőrség mulasztása – azaz a panaszos második bejelentését követően a rendőri intézkedés elmaradása – miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának és – a panaszos méltóságát ért fenyegetés kapcsán

fennálló intézményvédelmi kötelezettség nem teljesítése okán – a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának a megsértését tartotta indokoltnak megállapítani.

V.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy mind a panaszos első, mind pedig második bejelentése a rendőrség oldalán egyértelműen intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. Azzal összefüggésben pedig, a rendőrség mulasztása – azaz a panaszos második bejelentését követően a rendőri intézkedés elmaradása – miatt indokoltnak tartotta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának és – a panaszos méltóságát ért fenyegetés kapcsán fennálló intézményvédelmi kötelezettség nem teljesítése okán – a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának a megsértését.

A Testület megítélése szerint a megvalósult jogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely – az Rtv. 93. §-ának (6) bekezdése alapján – indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2012. augusztus 22.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag